

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: E'őfizetési ár vidékre:
Egész évre . . . 12.- kor. Egész v're . . . 18.- kor.
Félévre 6.- kor. Félévre 9.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMONIS TVÁR.
Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Darabos-utca 7. szám alatt.
:: Telefon 412. szám. ::

Két év után.

Debrecen, január 25.

Két esztendeje van immár annak, hogy Khuen mint magyar miniszterelnök hagyta el a bécsi Burgot. Nem volt senki az oldala mellett, csak a főellenőri teendőkkal megpízott másik homo regius: Lukács László. És Khuen teljesen magára hagyatva nekivágott a magyar politikai élet uttalan utainak. Először szétosztogatott ajándékba egy tárcát, azután maga mellé vette a vesztegetést, az erőszakot és pártot teremtett a semmiből.

Akármiilyen sikerrel is járt az ő vakmerő kezdeményezése, két év múltán sem jutott el odáig, hogy a magyarságot minden feltétel nélkül szállíthassa Bécsnek.

Ez a két esztendő folytonos háborúsággal telt el és a békét, a nemzeti megnyugvás melegét nem látjuk a közelben sehol. Sőt a második év végén a rövid egyverszűnetet is felváltja az újult erővel megindult harc.

Zavaros és lehetetlen a helyzet, amelybe az ország ma a kormány jóvoltából került. — Ebből a helyzetből csak becsületes, a nemzet érdekeinek és jogos igényeinek megfelelő kompromisszum utját lehet kibontakozni. És ki is kell bontakozni. Mert magában véve a harc nem lehet célja senkinek.

Se ellenzéknek, se kormánynak, se az országnak, se a királynak.

A kormány azonban ahelyett, hogy a becsületes kibontakozást elősegítené, még mindig

a Tisza-féle «muszáj»-politika oktalan álláspontjára helyezkedik és hivatkozik a maga többségére és a király bizalma ki nem ronthatja a kormány szekerét a kátyuból.

Az a kérdés: Van-e a kormánynak képessége arra, hogy megszerezze a nemzeti igények kielégítésének lehetőségét, vagy nincs? Ha van, szerezze meg hamarosan s akkor a másik kérdést, a választói reform kérdését is el lehet intézni, mert ezt már több szabadsággal intézheti maga a nemzet, mint a katonai kérdést. Ha pedig nincs rá képessége, akkor hiába fenekedik, hiába hivatkozik elvekre és parlamentarizmusra, mert az ő egész élete nem szolgál se elveket, se parlamentarizmusnak.

Az egészen természetes, hogy az ellenzéki pártoknak nem imponál a kormány és a majoritás. Hiszen ez a kormány és ez a majoritás, a mióta megvan, egyébről se tett tanúságot, mint a maga éhhetetlenségéről, s a nemzet már régen meggyőződött arról, hogy ez a kormány és ez a többség csak hengegett a maga nagy ígérelveivel és a nemzeti munka jelszavaival, mert szelme nem nemzeti, a munkához pedig se ereje, se képessége nincs.

Az egész nemzet ámulattal nézi a kormányt és a mögötte lévő lomha majoritást, melyben most ütődtek ki az eredendő bűnök s mely folyvást a maga egységét hangoztatja, de valójában nem él benne egyetlen egységes gondolat sem. A nemzet ámulva nézi és várja, hogy hát mi lesz. Vár a kormánytól valami hazafias, — nemzeti cselekedetet, de hiába vár, mert a kor-

mány is csak vár. Mit vár? Mint Jókai egyik magyar mitológiai regényében az ősmagyarok a nagy bajok közepette, mikor már nem volt emberi segítség, csodát vártak, úgy a kormány is csodát vár.

A mitológiában meg is jelent kellő pillanatban a csoda, de ezidő szerint már nincsenek csodák.

És mialatt a kormány csodára vár, a nemzet egyre jobban züllik, a kormány és a pártja pedig arról prédikál, hogy minden bajnak az ellenzék az oka, mert nem dobja prédálul az egész országot a militarizmus molochjának. Hát így azután aligha lehet békesség.

A képviselőház ülése. A kormány részéről Lukács László pénzügyminiszter, az ellenzék főemberei közül Justh Gyula s még vagy husz képviselő volt ma a képviselőházban, a mikor Návay Lajos elnök az ülést délelőtt fél-tizenegy órakor megnyitotta.

Az ülés megnyitása és a jegyzőkönyv hitelesítése után

Szabó István (kisgazdapárti) megokolta a volt urbéres közbirtokosságok regálékártalanítása dolgában bejegyzett indítványát. Az 1836-ban a jobbágyságnak adott italmérsi jogért — mondotta Szabó — az 1888-iki regálemegváltásakor nem a törvényes jogutódnak: az urbéres közbirtokosságoknak adták ki a kötvényeket, hanem a politika iközségeknek, vagyis a tulajdonost elcserezték. Indítványozza, hogy országosan rendeljék el a kötvényeknek az urbéri közbirtokosságokra való átírását.

Lukács László pénzügyminiszter válaszolt

SZEDMÁKY URAM PASKILLUSAI.

Irta: Kuskó Dezső.

Szomoru októberi ég alatt lassan ringott előre a kocsi a tengelyjű érő sárban. Finomszemű, szapora eső esett és úgy tetszett, mintha folyton át néznők a fákat, a kaszálás után még egyszer kisarjadt mezőt. Urambátyám jól behuzta mellettem a fejét a décbundóba, szíppantott egyet-kettőt még a pipáján, aztán a zsebébe sülyesztette, mert kialudt a szakadó esőben.

— Itt ugyan nem sokat ér az az élesre kifent pantalló — mondta egy kicsit kárörömmel és büszkén nézett a komáromi vásáron vett eszímjára, — szerencsédre nem megyünk lányos házhoz.

Nevetett még egy kicsit, aztán olyasvalamit dörmögött, csak úgy a bajusza alatt, hogy már a németet utánozza a komolyabb fiatalság. Szomorora, nagyon szomorura: ez volt a vélekedése. Lassan haladtunk, néhol elmaradt egy-egy kis fehér ház, fakó, ázott nyárfák között, aztán elérte hennünket az este. Balról előttünk az erdőben tűz villogott a messzeségből. Valamit dobhattak rá, mert szikra-sereg csapott fel körülötté, szeszélyes árnyékok, ködialakok kavargtak. Talán az emberelhagyta tisztáson lapát-papírpáncra boszorkák kaptak föl, amelyek Luca-napi kongresszusokra ott szoktak készülni.

Urambátyámnak haragos kedve volt, megint a német dolgát hánytorgatta, de halk szavából alig lehetett meghallani valamit. Jó idő múlva nagyot nyújtózott, egyengette az ülés-

ben elszibadt, megmerevedett lábát, aztán előre mutatott:

— Az ott a Szedmáky háza!

Tenyérajai fehérség tetszeit előttünk, amelyre kocsilámpa vetett gyöngye fényt. A ház előtt kocsi állott. Amint közel mentünk, hallottuk, hogy egy cémaszál-hang panaszosan, kérően mondta:

— Hát csakugyan nem tetszik megfizetni azt a kis pénzt, nemzeti uram?

— Anyji, mintha megfizettem volna a kegyelmed állítása szerint, Tótfalussy uram! — ezt egy mély, erős hang dörögte a tornácról.

A kocsi most megindult mindjárt előttünk, ellenkező irányban, Pozsony felé. Szedmáky a tornácról lejött elénk az udvarra és urambátyámat, amíg kászolódott, leszedte a kocsi ből, mint egy gyereket. Utánam is nyugt erős karjával, de leugrottam. Két sötét szobán vezetett keresztül, a harmadikban kifejtett bennünket a bundából és kínált jófajta szőlővörömmel, meg más finom papramorgóval, hogy kiszalajtsuk a testünk ből a hideget. Egy öreg szolgáló jött be, kezét csókolt bátyámuramnak, megterített és vacsorát hozott. Szó nélkül ettünk és én fázni kezdtem, talán nem a hidegtől, hanem mert deimesztően szomorú volt ez a nagy halgatás. Szedmáky a harmadik pohár után megszólalt.

— Pozsonyból volt itt — mondta — Tótfalussy szabómester uram. Marasztaltam vacsorára, de eiment. Egy kis összekülböztetésünk volt, ami régi eredetű. Furcsa ember ez a Tótfalussy, nem lehet kigyógyítani a bolondságá-

ból. Az a betegsége, hogy minden évben oda-fogad magához egy-egy szegény teológus diákokot. Pénzt nem kér, hanem van egy kikötése.

— Bizonyosan módos ember, hát megteheti — szólt urambátyám, csak hogy ő is mondjon valamit.

— Hiszen nem az a baj, — tödfította Szedmáky —, hanem azt kívánja, hogy a diákok mindig a műhelyben tanuljon, még pedig hangozzon mintha a katedrában prédikálna.

— Hát ez sem baj, ha neki tetszik.

— Neki nem baj, hanem a diákjai rendszerint terciát kapnak a studiumokból, mert nem azon jár az eszük, amit tanulnak, hanem csak arról ügyeinek, hogy szépen mondják el Tótfalussy iramitetszésére. Legényt meg soha nem kap. Aki fakad, az is hamar eláll, mert a műhelyben soha nem szabad dalolni. Főképpen az inasai-val járja meg csufosan. Azok meg úgy kedvet kapnak a tanulásra, hogy még egy sem tette le nála a remeket, egyet sem szabadíthatott fel. Mind megszökök diáknak. Az egyikből pap lett, a másikkból földkóstoló, olyan is akad, akit vicispánnak választottak meg valamelyik tót vármegyében.

— De hiszen akkor ez a Tótfalussy nagyszerű ember, — dicsérte urambátyám.

— Eppen az a baj, hogy csak az inasai okcsodnak meg, jómaga belezavarodik a sok tudákosságba. Én is emiatt különböztem össze vele. Vagy öt éve, hogy az akkori diákja a szabadakarattól szavalt előtte. Tótfalussy uram azt értette meg belőle, hogy ha akarunk valamit, szentigazán anyji, mintha meg is tettük

az indítványra. Figyelmeztetett arra, hogy a Curia egy döntése ellentétben áll Szabó indítványával, mert a Curia határozottan kimondta, hogy a kártalanítás nem az urbéreseket, hanem a községeket illeti. Nincs szükség arra, hogy ebben a kérdésben most határozzanak, mert a kérdés jogi része tisztázva van. Különben a kérdés végleges rendezése érdekében tárgyalást fog kezdeni a belügyminiszterrel. (Helyeslés.)

Szabó István: A miniszter válasza következtében indítványát visszavonja.

Polónyi Dezső: A kormánynak nem szavazza meg a költségvetési fölhatalmazást, mert bizalmatlan egész politikájára. A kormány Horvátországban valósággal lehetetlen állapotokat tart fenn. Az új bán sem lesz egyáltalán arra képes, hogy odalent a helyzetet megjavítsa.

Hosszasan fejtegeti a horvát viszonyokat s radikális rendezést kíván. A javaslatot nem fogadja el.

A politikai helyzet.

Érdekes vélemények.

A politikai helyzet kialakulása csak lassan halad előre.

Az appropriáció vitája még egyre tart s nem is valószínű hogy péntek előtt véget érne. Lukács László pénzügyminiszter tehát csak pénteken mondhatja el beszédét, amelytől a helyzet fordulását várják azok, akik eddig sem a harcban, hanem csak a gáncsvetésben gyakorolták magukat.

Mert milyen nyilatkozatokat tehet Lukács a kormány revében?

A hadvezetőség és az osztrák kormány álláspontja a katonai kérdésekben meg nem változott és a magyar kormány kedvéért nem is fog megváltozni. Egy a bécsi körök intencióival is ismerős politikus különben erre a kérdésre a következőket mondotta fővárosi tudósítónak:

— A magyar politikai körök Lukács beszédétől várják a politikai helyzet kialakulásának első mozzanatát. Pedig ez a remény aligha fog valóra válni. Mert ha a dolgok mélyébe tekintünk, semmi olyan alapot sem találunk, amely ezt a reményt jogosulttá tenné.

— Tekintsünk az eddigi eseményekre s vegyük úgy a kérdést, mintha a kormánynak csak a katonai kérdésekkel kellene számolni. Az elmúlt delegáció alatt a közös hadügyminiszter részletesen kifejtette katonai programját, amely

volna. Mindenki erről diskurált, engem is bosszantott. Mondtam neki: majd meglátja kegyelmed minő hű szófia-beszéd az okosodása. Egyszer elmentem hozzá és rendelttem egyszerűen tiz rend ruhát. Elmult vagy két éve, amikor pénzre volt szüksége és kérte az árát. Már kifizettem — mondtam —, vagyis nem fizetem ki, de anyji, mintha megtettem volna, mert akartam. Azóta minden felesztendőben jön a pénzért, de nem kapja meg, mert most is a boldogját fujja, hogy nem tudja miért: de az akarat anyji, mint a cselekedet.

— Már pedig nincs igaza — mondta bátyámuram, — mert lám, a Kondé-nemzettség sem akarja, hogy kihuzzák talpuk alól a földet, mégis pörpatvarkodva, rugoldozva élnek.

— Hej, a Kondék! Hová lett a Csallóköz első nemzetsége?

Szedmáky egy kicsit lehorgasztotta a fejét, aztán egymásután hajtogatta a poharakat. A Kondé-nemzettség volt az ő örökös, nagy szomorúsága. Valamikor mint kóborló peregrinus került erre a vidékre. Nagyerejű, csodaszép legény volt, gyönyörű a hangja, a tudakosságban és asszonyképnek udvarállásában nagy a járatossága. Egyik Kondé-leány beleszeretett. Meg is mondta ápertén az édesanyjának, hogy nem cupfol többé aranycsipkét, mert kísirta már mind a két szemét, hanem a Dunába öli magát, ha hozzá nem adják a peregrinushoz. Nem volt más hátra: megtörtént a lakzi is. Szedmáky egy ideig jóbarátságban élt az atyfiakkal, aztán, amikor a Kondé-
fiúk pörösködtek és a nagy mu-

csak új terhekről szól, de a nemzeti engedményekről tudni sem akar.

— A jelenlegi véderőreformból csak a közjogi sérelmeket tartja fenn, sőt még azokat is szaporítani kívánja, a költségeket pedig nem hogy leszállítaná, hanem ellenkezőleg még fokozni szeretné.

— Mely téren jöhetne tehát a kormány engedményekké?

— Az osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy a hadvezetőség új törvényjavaslattal akarja rendezni az altszti kérdést. Ez a javaslat azonban újabb terhekkal jár, tehát nem engedményt, nem a helyzet javítását, hanem elmergesítését jelenti.

— Honnan remélhetne tehát a kormány segítséget?

Ha a hadvezetőség el is fogadná, amint nem fogadja el a kilences bizottság programjának teljesítését, hátra van még az osztrák parlament, amely irtó háborút indítana az olyan véderőreform ellen, amely ilyen engedményeket tartalmazna. A kormány tehát sem most, sem később nem tehet olyan nyilatkozatot, amely a katonai téren kielégíthető volna, s megnyugtatóná a pártokat.

— A választói jog téren pedig ismeretes a kormány álláspontja.

— Olcsó ígéretésekkel huzni, halasztani akarja a kérdés megoldását, nehogy saját pártja bomlását, Tiszák kivonulását siettesse. Sőt multja azt bizonyítja, hogy nem is akarja komolyan a demokratikus választói reform megalkotását.

— Ily körülmények között a magyar parlamentben a leghevesebb harcra van kilátás.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt nagynevű vezére a következőket mondotta a szállongó béke hírek tárgyában:

— Nincs is, de van is.

Majd következőkép folytatta:

— Azt ismételnem hangsúlyozom, hogy választójog nélkül nincs kibontakozás. — Akármit terveznek, ki is verhetnek minket erőszakkal, de a demokratikus előhaladást az országban többé fel nem tartóztathatja senki.

A tegnapi napot Budapesten töltötte Stürgkh Károly gróf osztrák miniszterelnök. A félhivatalosak budapesti tartózkodását pusztá udvariassági aktusnak mondják, de annyit bevallanak, hogy a két miniszterelnök a két államot érdeklő gazdasági kérdésekről is eszmecsere-t fog folytatni.

A bécsi lapok egyre behatóbban foglalkoznak Aehrenthal gróf állapotával s vannak, akik azt állítják, hogy a külügyminiszter még a tavaszi delegációkat sem várja be, hanem már februárban végleg távozik állásából.

latások és éjszakai tivornyák elnyelték a szép darab földeket, nagyon megharagudott az egész nácóra.

Eleinte szép szóval akarta őket igaz utra téríteni, aztán dercesen odamondogatót nekik. Ez sem használt és akkor az egykori peregrinus fogta a kalamust és csipős paskillusokat irt a Kondé-nemzetségről. A kegyetlen írást kinyomatta Pozsonyban és a csallóközi vásárokon árultatta a bibliópótlákkal vívág csufjára. Az egyikben csattanós rigmusokban azt bizonyította, hogy a Kondék telepítették be az országba Kinából a pulykát és ezért kapták Mátyás királytól a pókatekeli prédikátumot.

Kacagott az egész Csallóköz, de a Kondéfiúk csak tovább huzatták a cigánynyal és szalagáltak fel Bécsbe, vig napokat rendezni.

Aztán a vastagabbjára fogta Szedmáky a dolgot. Más paskillusában megírta, hogy a Kondék átkozott nemzetség. Egyik elődjük, aki püspök volt, kanonok korában exkommunikált egy jakobinus papot, hogy a császár kivégezhesse.

A Kondékat most már kerülte minden jóra való csallóközi ember, de a vígadásnak csak nem szakadt vége. Nemrégiben eladták már Szerdahely mellett a kis címeres, szép, sárga kastélyukat is. Erről még nem is tudott Szedmáky, és bátyámuram nem mulasztotta el hiradással lenni az új pusztulásról.

— Most Udvarnokra kerül a sor, — mondotta Szedmáky egy kicsit haragosan és szomorúan.

Az új községi bíróság

Vetéssy Béla rendőrfogalmazó a vezetője.

A debreceni községi bíróság életében a mai nappal változás állott be. A város szervezési szabályrendelete ugyanis intézkedik, hogy a községi bíróság, amely eddig a belvárosi rendőrkapitányság mellé volt beosztva, ezentúl a mezőrendőrségnél legyen.

A város tanácsának intézkedése folytán a Csapó-utca 15. számú házban megtették az intézkedéseket a községi bíróság elhelyezésére. — Három új és kényelmes helyiséget kapott, a községi bíróság s tenap már át is költözött a belvárosi kapitányságtól.

Hatalmas társzekerek viték az aktacsomagokat, iróasztalokat s egyéb felszereléseket. Mától kezdve már dolgoztak is az új hivatalban. A tanács a községi bíróság élére Vetéssy Béla rendőrfogalmazót helyezte s megfelelő irodai személyzetet adott melléje. Megákapították az újonnan megszervezett hivatal ügyrendjét.

Igy a községi bíróságnál tekintet nélkül belvagy külteleken lakó felek részére a hivatali rendelkezésre áll naponta reggeli 8 órától déli 1 óráig.

Panaszfelvételi, végrehajtási és árverési kérelmek minden héten szerdán és szombalon déli 9 órától 12 óráig terjeszthetők elő.

A panaszok tárgyalása minden hétfőn és csütörtökön lesz.

A község tehát most sok utánjárástól szabadul meg, mert eddig az volt a baj, hogy egyik hivataltól a másikhoz kellett mennie. Most a községi bíróság egy helyütt van. Külön hivatalt képez s ott készséggel állanak a felek rendelkezésére a hivatalos közegek.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HEROVITZ ZSIGMOND
Magyarországi
Darabos-utca 7. sz. a.**

Nem is szölt többet, hanem az asztalra könyököt, fejét a tenyerébe hajtotta, sokat ivott és egyszerre elkezdett erősen horkolni. Fölkelekedtünk az asztaltól és aludni tértünk. Bátyámuram, amint a gyertyát elkoppantotta, megmagyarázta, hogy ez mindennap így van Szedmákyval. A Kondék miatt bánatában addig iszik, amíg a bor elalattja. Aztán öreg kocsisa ágyaháviszi.

Husz év mulva nemrégem vetődtem arra a tájra. Nagy szelek fujtak a hideg, őszi estén, H amikor a Szedmáky házát kerestem. A helyen keményítőgyár áll, amelyben akkor kezdtek a munkát, ahogy betakarították a termés a földekről. Szedmáky, a haragos, csipkedő peregrinus, nem ír többé paskillusokat. Régen elköltözött, az utolsó Kondék mellé tette. Bátyámuram portája előtt vitt el az utam. Betértem. Beszélgettünk a régiékről.

— Messze határon — mondta szomorúan — nincs itt már a régiékből semmi. Öt éve patkolt el Szedmáky, előtte mentek el mind a Kondék. Félálamb nekem is a sírban van már. Talán jobb is volna meghalni. Ilyen vén embernek nem való már itt, ahol új emberek, idegenek vannak...

Sőhajtott. És az asztalon rendbe hozta a kis villamos gyógyító gépet, amelynek áramszóktető vasát csendesen huzgálta végig dagadt, szederjes, elesett karján.

Fehér táncestély.

A jogász- és tisztviselő-kör bálja.

A debreceni jogász- és tisztviselő-kör 1912. évi február hó 3-án, szombaton az AranyBika szálló disztermében zártkörű fehér táncestélyt rendez, amelyre a napokban küldi szét a meghívókat a bál rendezősége.

Belépti-díj: személy-jegy 4 kor., család-jegy 10 korona, páholy-jegy 4 személyre 20 korona. Jegyek a meghívó előmutatása mellett Kubek Sándor ur gyógyszer-tárában (Piac-utca Tiszapalota) válthatók. Páholyjegyek február 1-ig a rendező bizottság elnökénél vagy Rostás István bizottsági alelnökénél előjegyezhetők s február 2-án délig Kubek Sándor urnál kiválthatók. — Kezdeté este 9 órakor.

A fehér táncestély rendező bizottsága:

Tóth Aurél elnök, Uhlarik Béla alelnök, Szilágyi Imre alelnök, Lestyán Adorján alelnök, Rostás István alelnök, Pfeiffer Gyula alelnök Sztankay F. Béla alelnök, dr Kovács Miklós jegyző, dr Beóthy Miklós jegyző, Ruzska István jegyző, dr Soltz Elemér jegyző, Rézler Ervin jegyző, dr Tatay Zoltán jegyző, Nábráczky Béla jegyző, dr Csath Sándor jegyző, Klimó Agoston ellenőr, dr K. Szalay Béla ellenőr, Pápay János pénztárnok.

Aberle Raimund, Aczél Géza, Asbóth Mihály Bacsó Pál, dr Bagossy László, Bakos Tibor, Balázs Ödön, dr Balogh Géza, dr Balla Bertalan, melléthei Barna Tibor, dr Bay András, dr Bay István, Bay Adám, Bánó Lehel, Bárdos Géza, Békéssy Géza, dr Benkő Lajos, dr Berger Andor, lovag Berks Lajos, dr Besskó József, Beznák Aladár, Biczó Gyula, Bodnár György, dr Bolisár Kálmán, dr Borzsovay Jenő, Bors Károly, Bolváry J. Lajos, Bozzay Pál dr Bruckner Ernő, Budaházy Jenő, Budaházy Zoltán, Csáky Alajos, Csáky János, dr Csáthy Dezső, Csanak János, Csanak József, Csath Zsigmond, dr Cseke Sándor, Cseley Gyula, Cserenyés Zoltán, dr Csikos Sándor, Csóka Sámuel, Csurka István, Csürös Béla, Daróczi József, Deák Ferenc, dr Debreczeni Barna, Debreceni Jenő, dr Derakassy István, dr Dóczy Emil, Domahidy Elemér, dr Dzurilla Béla, Eggmann Ernő, Eggmann Géza, Engesser József, Farkas Lehel, dr Fekete Jenő, Fekete Zoltán, Filófiás Géza, Forrai Ernő, Fráter Sándor, dr Freund Jenő, Gáthy Bálint, Gehl György, dr Gulyás István, dr Haendel Vilmos, dr Hangel Károly, dr Hajdu György, dr Harsányi Imre, dr Hegedüs István, dr Hódy Béla, Hoffmann József, Hortobágyi Ernő, dr Horvay Róbert, dr Horogh Pál, Horváth István, Horváth János, dr Horváth Károly, Illéssy Gyula, Jármay Tamás, dr Jászy Viktor, dr Jóna Kálmán, dr Jóna Ödön, Jeney Szabó Miklós, Karay Sándor, dr Kardos Endre, Kardos László, Kardos Béla, dr Kerekes István, Keresztalvy Géza, dr Kesserű Lajos, H. Kiss József, dr K. Kiss József, dr Kiss Sándor, Kolbenhayer Kálmán, dr Komlóssy Imre, dr Komlóssy Pál, Koncz Aurél, Koncz Akos, Koncz Lajos, Kondor Zsigmond, dr Kovács Gábor, Kovács Gyula, dr Kovács József, Kovács Kálmán, Kovács Mihály, dr Kovács Péter, Kőlcsey Akos, dr Kőlcsey Sándor, Körner Adolf, dr Körösi Kálmán, Kubek Sándor, Kulin Imre, Kulin István, dr Kun Béla, Latinovits Mihály, Lenchés István, dr Losonczy Almos, dr Lukács Béla, dr Magoss György, Magoss Kálmán, Márk Endre, Májerszky Mihály, Majunke Erik, Materny Lajos, Mády Imre, Medgyaszay Miklós, Mile Pál, dr Nagy István, Nagy József, Nagy Kálmán, dr Nagy Gábor, P. Nagy Zoltán, dr Olchváry László, dr Ozory István, ifj. Ozory István, Otopál Henrik, Pákozdy Sándor, Perczel Miklós, dr Petrigalla Péter, dr Petzkó Ernő, dr Polgár Dániel, dr Pólya Endre, Pongrácz Antal, Poroszlav Gyula, Radákovich Géza, Radó József, Rásó István, Rásó János, ifj. Rickl Antal, Roncsik Jenő, dr Rothschnek Jenő, Sámly Béla, dr Sámly László, Seiwerth Ede, Simon Károly, Stromp Miklós, Szabó Elek, Szabó István, dr váradi Szabó János, Szabó Kálmán, dr Szabó Sándor, Szávay Gyula, Székér Ernő, Szentandrassy Arpád, Székely Ferenc, dr Széll Kálmán, Szivér Elemér, Than Gyula, Tichy Antal, Tikos József, Tóby István, dr Tóth Emil, dr Tóth Emil, dr Tóth Lajos, dr Tóth

Károly, ifj. Török Gábor, dr Tüdös Kálmán, dr Varga Elemér, dr Varga Emil, dr Varga Kálmán, Varga Károly, dr Vásáry András, Visky Sándor, Wilhelms Emil, Wache Vilmos, Vörös László, Zilahy Gyula, Zöld József rendező bizottsági tagok.

Irodalom.

Móricz Pál könyve.

Pusztuló világ.

Móricz Pál írói pályafutásában korszakalkotó lesz az a napokban megjelenő munkája, amely a Singer és Wolfner cég kiadásában hagyja el a napokban a sajtót.

Nagy várakozással tekintenek irodalmi körökben is a hajduság keménykoponyájú írójának ezen legújabb vállalkozása elé.

Móricz Pálnak nap-nap után a napi sajtóban megjelenő poémái eléggé igazolják ezt az érdeklődést.

Móricz Pál eredeti és nagy tehetség. Nemcsak érdekes körből veszi a témáit; a hajdu föld szívének a dobbanása lüktet írásaiban; hanem megkapóan dolgozza fel azokat.

A feldolgozásban a legnagyobb művész Móricz Pál.

Bennünket debrecenieket és hajdukat különösen érdekelhetnek az ő munkái.

A «Pusztuló világ» történetét a mi földünk-ről, a mi világunkból meríti Móricz Pál.

A napokban megjelenő munkája megrendelhető a kiadó Singer és Wolfner cégnél Budapesten.

Czenczy Jenő — Lélek és testiség. Új és feltűnést keltő könyv jelent meg a könyvpiacra, Czenczy «Lélek és testiség» címmel. A XX. századbeli modern ember nagy érdeklődéssel olvassa végig a benne foglalt két regényt, melynek címei: 1. Rapszodia; 2. Egy társadalmi-athista regénye. Nem hosszú leírte eresztett, de tömör és figyelmet érdemlő alkotások ezek, melyeket mindenki, akit a mindennapi élet realitása a társadalmi lét aktualitása érdekel, örömmel fog üdvözölni. Érdekes a könyvnek az iránya. Nem halad megszokott csapásokon, s így nem követi egészen a nyugotisták irányát sem, bár ezeké-vel sok tekintetben rokon tulajdonságokat mutat fel. Ultramodern ridegséggel mutat azokra a lépésekre, melyek látszólag köztisztvisletben állanak, de amelyeken minden modern ember titkos törvényszegéssel jár. Targyalja a szerelmet ezt a mindenséget mozgató erőt a maga fenségében de a látszólagos ocsmányságában is. A lélek és testiség először magyarul jelent meg, de már sajtó alatt van idegen nyelven is. Ez a könyv a magyar, de a világirodalom érdekessége lesz. A könyv Benkő Gyula Grill-féle cs. és kir. udvari könyvkereskedés kiadásában jelent meg (Budapest, Dorottya-u. 2.) és ugyanott valamint minden számottevő könyvkereskedésben is kapható. Ara a vaskos kötetnek 3 korona.

Olcso Jókai. Jókai nagy nevének varázserője a mai olvasóközönségre is tüneményes hatással van. Az a szenzációs siker tanuskodik erről, melyet az OLCSÓ JÓKAI, a nagy író munkáinak páratlanul olcsó, füzetes kiadása aratott. A múlt hónapban jelent meg a gyűjtemény első tíz száma és szinte példátlan gyorsasággal terjedt el az olvasóközönség legkülönbözőbb rétegeiben. Ez az egyetemes hatás jelzi leghevebben, hogy mennyire a mindnyájunké Jókai s mennyire benne él az ő örökifjú költészet a mi korunkban. Az **Olcso Jókai 40 füzetes füzetét** örömet és élvezetet szereztek mindenkinek, a ki kezébe vette őket és nem csatlódnak azok sem, akik az új füzetektől újabb és nagyobb irodalmi élvezetet is várnak. Ime, a most megjelentés számok: 11—12. A cigánybáró. 13. Párbaj Istennel. Az utolsó kacsaj. 14. Vén emberek nyara. A feredzse. 15—16. Az apja fia. 17—20. Bálványos vár.

A kamara közleményei.

Iparosok és kereskedők figyelmébe.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ez-uton közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leírata szerint mindazon áruk, mely az európai államokból vagy ezeknek gyarmataiból a török császárságba szőlő rendeltetéssel elküldetik, származási bizonyítványt nyújtandók el.

Mint hogy gyakran felmerült az az eset, — hogy hazai illetőleg kerületbeli cégek áruik hazai származását nem az áru előállítás helyére nézve illetékes kereskedelmi és iparkamara részéről kiállított bizonylattal igazolják, hanem azon kikötőhelyen beszerzett származási bizonylatot csatolnak küldeményeikhez, ahol az áru behajóztatott: a kamara nyomatékosan figyelmezteti az érdekelteket, hogy a Törökországba való bevitelre szánt áruik származását kizárólag a gyártás helyére nézve illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolják, mert a tévesen kiállított bizonylatok tekintetében elfmerülő nehezégek gyakran az áru átvételének megtagadására vezetnek.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ez-uton hozza az érdekeltek tudomására, hogy Szabolcs vármegyében: Nyiradony és Nyiracsád köz ségekben törvényhatósági távbeszélő központ nyílt meg, mely egyúttal a belföldi forgalomba is bevonandó.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara ez-uton közli az érdekeltekkel, hogy a közös külügyminiszter ur, de Elliádi Andor ügyvédet a smyrnai cs. és kir. főkonzulátus jogtanácsosává kinevezte.

Az Adria m. kir. tengerhajózási társaság a folyó évben az eddigi Fiume—Tanger közötti hajóútvonal helyett kéthetenként egy új észak-afrikai hajóútvonalat állított be. Az új vonalon az Adria hajói Marocconak az Atlanti Óceán mellett lévő kikötőit is érinteni fogják s viszsza-azajvet Malagában is kikötnek.

A kulturálmoknak az északafrikai kikötőben és különösen Maroccon folyton növekvő gazdasági befolyása e vidékeket egyre szorosabb kereskedelmi kapcsolathozza Európával s külkereskedelmünk bizonyára kifogja használni az iparcikkeink kivitelére és különböző afrikai termékek behozatalára kínálkozó ezen gyors és közvetlen összeköttetés előnyeit. Az új vonalon egyelőre az eddigi gőzösök fognak szolgálatot teljesíteni, amelyek az áruforgalom mellett korlátolt személyszállításra is be vannak rendezve. Az új menetrend szerinti járatok tartama 33 nap, 16 Mogodorig, 16 vissza.

Mi lesz a családi pótlékkal?

A tisztviselők nyugtalankodnak.

A kormány határozott ígéretet tett arra nézve, hogy törvényjavaslatot fog benyújtani a családok állami tisztviselőknél adandó fizetési pótlékról.

Tisztviselőgyűlések, memorandumok, deputációk voltak, óriási volt az elkeseredés az az egész vonalon, az országgyűlés, a sajtó, a közvélemény osztatlanul a tisztviselők mellé állott, úgy hogy a kormánynak végre is színt kellett vallania. Későn tette, akkor is szűkmar-ku volt, úgy véltük, annál inkább kötelező rá nézve, amit ígért s annál több joggal hihette a sürgető magyar közvélemény s a nyomoruságtól sürgető tisztviselői kar, hogy ezt az íg-erét be is váltja a kormány.

A tisztviselők valami nagyon meglepetet-tek a kérdés ilyenmü elintézésére nem voltak, nem is lehettek, de megnyugodtak és elcsendesedtek. És vártak. Várnak még most is, de most már bizonyos nyugtalansággal várnak. És a nyugtalanságuk érthető, mert jogosult. A tisztviselők úgy vélték, — s tán nem is ok nélküli,

— hogy ha a kormány komolyan tette meg ezt az ígéretét s komolyan veszi még ma is, akkor valami jele, szele volna már a beljéi törvényjavaslatnak, már az országgyűlés előtt lehetne, talán már a bizottságok is tárgyalhatnák, talán már törvény is volna. Hiszen január vége felé haktatunk már vagy már nem is csupán haktatunk s a pótlék — a pénzügyminiszter legalább úgy ígerte — már erre az esztendőre is kellene, hogy szóljon.

A törvényjavaslat elfutó késése kettőt jelenthet. Vagy azt, hogy a kormány nem akarja, soha nem is akarta a pótlékot megadni s megígérni csak azért ígerte meg, mert nagyon sarckba volt szorítva s mert remélte, hogy mire az ígéret esedékessé válik, ugyanis elejtik a tisztviselőket. Vagy pedig jelenti azt, hogy a kormány kinukkol ugyan majd egyszer a törvényjavaslatot, de akkor, amikor az nem elsősorban a tisztviselőknél lesz jó, hanem neki — kortescélokra

A Csokonai-kör választmányi ülése

(A Kazinczy-pályázat. — Az alapító és rendes tagok szaporodása.)

Látogatott ülést tartott tegnap a Csokonai-kör választmánya Géresi Kálmán elnöke alatt. Jelen voltak: dr. Tüdös János alelnök, Kardos Albert titkár, Bakoss Tibor, dr. Boldisár Kálmán, dr. Csürös Ferencz, Dóczi Imre, Könyves Tóth Kálmán, dr. Kun Béla, Löfkovits Arthur, Márk Endre, Nagy Vilmos, S. Szabó József és Zolta Lajos választmányi tagok.

Az ülés elsősorban a kaszinói Kazinczy-pályázat 1911. évi eredményéről határozott. A pályázat nem mutatja a felsőbb tanuló ifjúságnak érdeklődését és komolyságát: három tételre összesen öt munka érkezett, melyek közül egyet sem lehetett első díjjal kitüntetni. A tudományos tétel («Debreczen a Rákóczi-szabadságharcban») díjért két munka versengzett, a melyeket a bíráló bizottság nevében Zoltai Lajos ismertetett beható részletezéssel. Az első mű (Post bellum stb. jelligévei) több anyagot ölel fel, de a feldolgozásában, és kivált a fogalmazásában gyöngye, a második (Rechrudescunt stb. jelligévei) világosabb szerkezetű és élvezhetőbb előadású, de kevés kutatást végzett. A választmány az elsőnek 12, a másodiknak 8 aranyat javasolt jutalmul.

A verses munkákat dr. Csürös Ferencz, dr. Darkó Jenő és dr. Rácz Lajos bírálták. A költői elbeszélésekre beküldött «Pérbaj» című munkát értéktelennek nyilvánították, a francia műfordítások szerzői közül a Verlainne és Lorrain közös fordításának 6 aranyat ítéltek, az Aicard fordítását pedig megdicsérték. A választmány a bíráló bizottság véleményét magáévá tette és a pályaműveket átküldi a Kaszinó választmányához az 1912-re ajánlott új tétélekkel együtt. Ezek: 1. Tudományos tétel: Debreczen ipar és kereskedelme a szatmári békétől a szabadságharcig, levéltári kutatásoknak felhasználásával. 2. Költői tétel: A mai társadalmi életből vett költői elbeszélés, (másodsor.) 3. Az angol költészet lírai vagy kisebb epikai termékeiből vett műfordítás.

A választmány azután tudomásul vette a Csokonai- és Emlék-kert, valamint a kapcsolatos pénzalapok, összesen 18.521.68 korona átadásáról szóló jelentést, azonban ezt a kérdést csak akkor tekint teljesen befejezettnek, ha megkapja a városi tanácsnak az átvételre vonatkozó határozatát.

A választmány még elintéztett egy-két folyó ügyet és meghallgatott számos jelentést. — Ezek közül jóleső, a kör jövője iránt megnyugtató érzést keltezt az alapító és rendes tagok szá-

mának szinte váratlanul nagy növekedése. Az előző választmányi ülés óta 50—50 koronával alapító tagok lettek: Aczél Géza, dr. Balázs Bertalan, dr. Fejér Ferencz, Fejér Ferenczné, dr. Gutfreund Sámuel, dr. Kun Béla, Lichiblau Albert, dr. Nagy Gábor, dr. Pap Károly, Szántó Győző, dr. Tihanyi József, Tóth István, ifj. Wilder Sámuel. Régi 20 koronás alapítványukat 50 koronára kiegészítették: Dicsőfi József és Kardos László. Rendes tagokul pedig az utóbbi hetekben vagy 50-en jelentkeztek, akinek nevét sorát legközelebb közöljük.

SZINHAZ.

Ma este B) bérletben:

NINCS TOVÁBB!

A két műsora:

Péntek: Nincs tovább! Színmű. B) bérlet.

Szombat: Nincs tovább! Színmű. C) bérlet.

Vasárnap délután: Falu rossza. Népszínmű.

Megvált helyárakkal.

Vasárnap este: Drótos tót. Operett. Új bemutatással. Kis bérlet.

NINCS TOVÁBB!

(Irtá: Földes Imre. Bemutató előadása a debreceni városi színházban 1912. jan. 25-én.

Meleg estélye volt ma a színháznak. Földes Imrénak, ennek a fiatal, kiváló írónak legújabb színművét mutatta be a színtársulat nagy siker mellett. A nézőtérben minden hely el volt foglalva s a közönség igazán nagy érdeklődéssel kísérte Földes Imre nemes érzésektől vezérelt nagyhatású színművét.

Dr. Meréthy Zoltán, a fiatal ügyvéd boldog családi életet él szép fiatal feleségével. — Csendes boldogságukat nem zavarná semmi, ha az ügyvédnek egy nagy hiábja nem volna. Még pedig az, hogy szenvedélyes játékos. Ez a szenvedélye azután majdnem a végső romlásba ragadja. Van egy régi barátja, ki feleségének leánykori udvarlója volt, de azért nem adták hozzá szülei, mert úgy ismerték, mint szenvedélyes játékos, aki emiatt még orvosi hivatását is elhanyagolja. Most ez a barát menti meg Meréteyt a végső romlástól. Az ügyvéd még feleségének pénzét is eljátssza a bakk-asztal mellett, sőt az apósától megmentésére kapott négyezer koronát is elveszti. Megtörténik játék közben, — hogy egy csalót kiutasítanak a játéktérrel, s ő a zűrzavart felhasználva hirtelen elkapja az asztalról a barátjának — ki éppen akkor a bankot adta — huszonhétézer koronával bélelt tárcáját. Mikor észre veszik a lopást, valaki azt indítványozza, hogy motozzák meg egymást. — Ebbe bele is egyeznek. Mialatt a motozás tart, hirtelen berohan az ügyvéd feldúlt arcú felesége, s magából kikelve támad rájuk, adják vissza az ő férjét, gyermekének apját. Mikor azután el akar menni az ügyvéd, valaki azt mondja, hogy őt még nem motozták meg. Az ügyvéd erre elsápad, habozni kezd, mire dr. Cserny Gábor, a lenézett régi vetélytárs, — sejtve, hogy ő a tolvaj — hirtelen felkiált, hogy meg van a tárcá és ezzel megmenti ideáljának a férjét. — Szépen mutatja be az igazi nemes szívű embert az szerző dr. Cserny Gábor alakjában, aki minden önzését, gyűlöletét, szerelmét félredobva menti meg a játékszenvedélytől már majdnem végső romlásba jutott régi vetélytársát.

Bérczy Ernő kiválóan oldotta meg nehéz feladatát. Gyengébb partnere volt Pap Etelka, a feleség szerepében. Művészettel, mély realizmussal kreálta Kemény Lajos Berger alakját. — Eredeti volt Székely Gyula. Kiváló művészettel mutatta be Deésy Alfréd Babók mérnököt.

Virányi, Ligeti és Szilágyi egészítették ki az együtttest.

A közönségnek igen tetszett a darab, s felvonások után számtalanszor hívta a lámpák elé a szereplőket. Sőt még nyílt színen is megtapsolta.

Ugy látszik, hogy még sok telt házat fog vonzani ez a nemes, mély érzésektől vezetett eredeti magyar darab, és sok sikert fog hozni tehetséges szerzőjének.

(J. J.)

Nincs tovább! Ma este kerül színpadra másodsorú Földes Imre szenzációs színműve, a «Nincs tovább!» A kiváló és hatásos darab iránt ma is meleg érdeklődés mutatkozik.

Drótos tót. Egy kedves operettnek a felevenítésére kerül a sor vasárnap este, mikor Lehar Ferencznek a Drótos tót operettje kerül színpadra teljesen új betanulással. Érdekes, hogy e kiváló operett alapította meg a kitűnő zeneszerző hírnevét, melyre most éppen olyan gondtal készül az énekes személyzet, mint valami új bemutatásra. Egyébként a kitűnő szereposztás egy minden tekintetben élvezetes előadásnak ígérkezik. Borbély Lili, Belezny Margit, Falussi, Székely, Kassai, Ligeti és Dési játszanak vezető szerepeket. Az érdekes előadásra jegyeket előárúsít a színházi pénztár.

Ártatlan Zsuzsi. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal az «Ártatlan Zsuzsi» operett kerül színpadra.

Laczkfy. Jövő héten kedden, január 30-án bemutatásra kerül dr. Széll Kálmán magyar történelmi tárgyú operája, melyre nagy szorgalommal készült a társulat énekes személyzete. Előreáthatólag sikert fog hozni a mű, melynek premierjére a fővárosból is érkeznek vendégek. A helyi szerzőknek kijáró jóakaratra ezuttal nem lesz szükség a közönség részéről. Jegyeket az érdekes előadásra hétfőtől kezdve árúsít a pénztár.

Szintelen riportok

A cselédkönyvek.

Mozgalom indult meg a háziasszonyok között, hogy keresztülvigyük annak a paragrafusnak az eltörlését, amely megtiltja, hogy a cselédkönyvbe megrovásokat írjon a háziasszony. Mert valóban nem kis gyötrelmet lehet egy asszonynak, hogy amikor a cseléd hónapokon át kint van, a cselédkönyvbe mégis azt kell írni:

— Szorgalmas, hűséges, engedelmes. — Egészségesen elbocsáttatott.

A bizonyítvány legyen bizonyítvány, mert csak így védekezhetnek a háziasszonyok a cselédek ellen.

A következőkben pedig, már is készséggel nyújtunk át egy minta-kollekciót cselédbizonyítványokból, hogy majdan minden háztartásban kéznél legyen.

1.

Sulykos Katalin, mint főzőnő volt nálam alka.mazva. Nagy Isten! Micsoda főzőnő! És volt pofája negyven koronát kérni. Hogy nem tud főzni, az nem szó. De amikor felfogadtam, elvesztettem a látásomat. Persze, mert a szememet is kilopta a nyomorult. Hálát adok az Istennek, hogy kint van a házamból.

Kaktusz Péter, főellenőrné

2.

Csoszog Róza, szobalány minőségben szolgált nálam. Az ingemet hordta. A zsebkezdőmet lopta. Van két furvézere, egy villamos kalauza, egy bognár legénye és két cserepezője. Szorgalmasan takarít. Ha pénz közelébe jut, azt Hrgyón el- és megtakarítja. Éjjel nincs otthon, ellenben nappal a szalónomban áru. Próbálja meg más is.

Pükk Zuárd doktorné.

3.

Spórhert Karolin, mint mindenek állt szolgálta. Csakugyan minden rosszra kapható. — Mint «zsirónó» tartja a rekordot a cselédek között. Állandóan zsir kell neki. Azt hiszem, az auszkuszbá önti. Valahányszor zsirt hoz, lop egy ferintot. Éjjel is égeti a villanyt és ha az ember keresi, mindig a szomszédnál van. Mit mondjak? Az életemet rövidítette meg. Csak hogy kint van! Hála Istennek.

Földszinti Gedeonné.

4.

Puczpasztá Mária, aki (50 K) szakácsnő volt, mindenkinek szívből kívánhatom. Egy tőjást se tud rendesen megfőzni, de legalább folyton betegeskedik. Minden héten haza kére-

Kedik és flyenkor tűntek el az ezüstjeim. A füle állandóan az ajtón van. Már kétszer újra kellett festeni az ajtókat a zsiros fejtől. Nem felesel, csak morog. De ha morog, az egész ház össze-fut. Egyszóval egy bestia, hogy festeni se lehet jabhat. Pfu! Pfu! Pfu!

Zsur Gusztávné.

Az alkoholizmus vége.

Hétköznapi tragédia Böszörményben.

Az élet hétköznapi tragédiáinak a sorából való az, amelyiknek epilógusa ma játszódott le Böszörményben. Kovács Sándor tehetős böszörményi iparos, aki nemrég öngyilkosságot követett el, ma végre hosszas kintlódás után kiszilveredett.

Kovács Sándornak szép családja volt. Boldog családi életét nem zavarta meg semmi. Kovács azonban az utóbbi időben rossz társaságba került. Éjszakáról-éjszakára zuhlott. A sok dorbézolás gyorsan megviselte idegrendszerét, sőt anyagilag is válságos helyzetbe sodorta. Felesége többször tett szemrehányást emiatt a szerencsétlen embernek, aki január 15-én elkese-redésében föbe lőtte magát.

Azóta rettenetes szenvedéseken ment keresztül Kovács Sándor. A halál végre megkönyörült rajta. Ma reggel kiszilveredett. A szerencsétlen ember családja iránt egész Böszörményben nagy a részvét. Kovács Sándor eltemetésére a debreczeni kir. ügyészség az engedélyt megadta.

UJDONSÁGOK

NÁDTOLL ÉS UJSÁG.

Az alábbiakban igen tanulságos példák következnek arról, hogy évszázadok folyása-va mennyire haladt előre az emberek műveltsége és az olvasó egyszerű összehasonlítás alapján megállapíthatja, hogy mennyit csiszolódott a nép lelke, azalatt az idő alatt, míg a technika megtette a maga útját a krónikus nádtolltól az ujsággártó vasszörnyetelig, a rotációsig.

Ime az első példázat. Ezt 1181-ben, vagy ha tetszik, 1254-ben írja egy tarfejű barát a váradi káptalan házában, Nagyváradon, természetesen nádtollal:

«... igen elszaporodának ezen időben a nép között Comitatus Bihariensisben a babonák és egyesekről, különösképen öreg asszonyokról sokan állítják vala, hogy ördögi tulajdonságai bírnának. Tehenek tejét elállítják, gonosz lélekkel cimborálnak és mindenkit megszállatnak ördöggel, góg és nagóg fajzatjaival. Holott tudva lévő, hogy nem istenes dolog ilyet hirdetni, mert nincsenek boszorkányok és ördögök barátjai, csak jó és rossz emberek a földön. Történt penigh, hogy az élesdi hegyek táján egy átsorgó kondásfiút megharapott egy igen dühös kan a sertéscorda körül. Az átsorgó kondásfiú benső indulatokról tájékozván és vérezvén, kiadta másnap lelkét atyja gunyhójában. Igen sokan nem értvén meg a nép közüli, hogy veszett kan ontotta a vérét a szegény halottnak, egy öreg asszonynak támadtak vala, aki boszorkány hírében állia előttük. Mondván neki, hogy ő lenne a sentéskan megrontója megrontója és a szegény halott halálának okozója, halálok halálát szánták neki, fekete szurokban megfőzték és házat fölgyújták, bennégetvén gyermekeit is, hogy ne szaporodják a gonosszal cimborálók fajzate...»

A másik példa, ami alább következik, egyszerű ujsághír.

«Meglincselte cigánycsalád. Nagyszalontáról jelentik: Feketebárod községben Kituja Tógyei kondás egy veszett sertés marása következtében meghalt. A lakosság körében erre az a hír terjedt el, hogy a sertést ap Dömötörné cigányasszony rontotta meg. Számos gazda éjjel rátámadt az asszonyra, kunyhóját felgyújtotta s a szerencsétlen két gyermekével együtt bennégett.»

Az összehasonlítás eredménye nagyon sokféle lehet. Abban azonban mindnyájan meg egyezhetünk, hogy Biharban igen szép karriert futott be a kultúra a nádtoll korszakától a ictációs gép századáig.

PARSANGI NAPTAR.

Január 27. A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 28. A debreczeni hentes és mészáros ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 1. A jogász ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 3. Csizmadia ifjuság táncestélye a «Korona» nagytermében.

Február 3. Jogász- és tisztviselő-kör táncestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 3. A Polgári Kör bálja Balmazújvárosban.

Február 4. Iparos-kör bálja a «Bika» nagytermében.

Február 10. A Szt. László-dalgyűlet táncestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 11. A debreczeni fodrászmesterek és segédek bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 17. Munkás nyugdíjintézet debreczeni fiókjának bohóc-estélye.

Március 3. Kereskedő Ifjak Társulatának táncestélye a Bikában.

— **Esküvő.** Lapunk felelős szerkesztőjének, Simon István igazgató-tanítónak a családjában szép ünnepség folyt le: fia, Simon Géza postatiszt esküdt örök hűséget a mikepércsi református lelkész bájos és nagyműveltségű leányának, Szécsy Rózsikának. A polgári esketés után az apa áldotta meg a boldog házaspár frigyét. Az esküvőn Debreczenből is számosan jelentek meg, akik jókívánataikkal halmozta el az ifjú párt.

— **Megváltoztatott tanyanevek.** A hivatalos lapból olvassuk, hogy a m. kir. belügyminiszter Debreczen sz. kir. város, illetőleg Hajdumegye közönségéhez egyidejűleg intézett ien-deletével a Debreczen város határában fekvő Debreczeni Parlag lakott helynek nevét Paliagpusztára, a Hajduhadház község határában fekvő Pallag lakott helynek nevét pedig Kispallagra változtatta meg.

— **Kiss Gyula meghalt.** A böszörményi családi dráma áldozata, Kiss Gyula malomtulajdonos állapota tegnap a Láng-féle szanatóriumban hirtelen válságosra fordult s azt a kívánságát tejezte ki, hogy haza akar menni Böszörménybe. A családja tegnap este el is szállította. Ma az a hír érkezett Böszörményből, hogy Kiss Gyula meghalt sérüléseibe.

— **A Zenekedvelők Társaságának hangversenye.** Ma este tartotta meg a debreczeni Zenekedvelők Társasága IV-ik hangversenyét a Bika disztermében. A hangversenyen közreműködtek P. Halász Adél énekművész és Hochm Alfréd, a kiváló zongoraművész. Színültig megtett közönséggel a Bika nagyterme, amely nagy figyelemmel hallgatta a hangverseny-számokat. Különösen tetszett a Hochm Alfréd eredeti és briliáns technikája, amelylyel valósággal frapirozta a közönséget.

— **Halmi-Mulató.** Már csak néhány napig látható a Halmi-Mulató «sensatio műsora». Róbertó, a kitanító tárogató művész, Róder Micé, Várdai Ferike, Sipos Jolán, Rozsnyai Gabriella, Szász Rózsá, Hansi Morelli, Végh Zsazsa, Visontai Irén, Kerényi Margit, Déry Ella, Lukács Böske, Margitay Margit, Zobel Elza, Farkas, Vas, Sziklai. Ne mulassza hát el snki e kitanító műsort meglekinteni.

— **A nánási családirtás.** Emlékezetes még olvasóink előtt az a családirtás, mely a múlt év végén Hajdunánáson történt. November hó 23-án Magyar Imre nánási gazda, ki a feleségével a lehető legrosszabb viszonyban élt, fegyverrel támadta meg az asszonyt s rálőtt. Magyar Imre 30 évig élt az asszonnyal, aki hűséges felesége volt, de a vén ember az utóbbi időben mindenen áron szakítani akart vele s folyton verte, és kínozta. November havában türethetlenné vált Magyar Imre helyzte s több alkalommal fának kellett a brutális apa kezéből kimenteni az anyját. November 24-én a férj rárivallt a még ágyban fekvő asszonyra, aki valamit visszafelelt. Erre Magyar Imre lekapta a falról vadászfegyverét s abból 3—4 lépésről rálőtt a feleségére. A sérte tőlött golyó összeroncsolta a szerencsétlen asszony karját. Súlyos sebével nemsokára behozták a debreczeni kórházba, ahol pár nap múlva meghalt. Az eljárást megindították a brutális éjellen, ak itagadta azon szándékát, hogy a feleségét halálosan megakarta sebezni. A vizsgálatot lefolytatták s Magyar Imre ügyének tárgyalását a debreczeni kir. törvényszék holnapra tűzte ki.

— **Tolvaj szövetség a vidéken.** Hajdusáronsonban néhány parasztagény összeállott, hogy lopásokat kövessen el. A bandát Kiss Mihály alakította s társai voltak Barát István, N. Szász Erzsébet és Radovics Ferenc. A banda feje Kiss Mihály betört Budaházy Viktor földbirtokos tanyájába s ott tyukokat szedett össze, majd a dohány pajtából egy zsák leveles szivni alót vett magához. A baromfiakat N. Szász Erzsébet lakásán megsütötték és megették. A dohányt a csendőrok lefoglalták s beszálították az ügyészséghez. A tolvaj banda tagjai ellen az eljárást folytatják.

— **Magyarország címeres könyve.** Ilyen név alatt jelent meg egy csinos és a nemesi címerek iránt érdeklődök előtt igen értékes, a magyar literatúra terén eddig egyedül álló — uttörő nagy szakmunka. Előszavát a magyar közélet egyik legkiválóbb férfija gróf Andrássy Gyula írta a ezen «érdemes munkát» a legmelegebben ajánlja a magyar művelt közönség figyelmébe. «Ha — mondja Andrássy — szeretjük a nemzetet, melynek tagjai vagyunk, ha érdekeit előbbre akarjuk vinni, ha jelenét szebbé, jövőjét biztosabbá akarjuk tenni, oglalkozzunk multjával is, mert a jelen a multnak folytatása és a jövőnek alapja». A címerek történelméhez dicső emlékek szövdőnek, t. i. mindazok az események és cselekedetek, amelyek Magyarországot sok küzdelmes évszázadokon át fenntartották. A címereknek hát meg van létjogosultságuk. A szép és magvas előszó után aztán látjuk az ország nagy, közép és kiscimerét, a következő oldalon pedig a vármegyék aztán egyes nemes családok szép — színezett címereit. Szerkeszti Osváth Lajos biharmegyei főlevéltárnok nagyváradi lakos 8 levéltárnok kartársával. Egész évi előfizetése 50 korona, az I-ső füzet kivételesen 5 korona. — Nagyon szép munka — a karácsonyi könyv-ujdonságok egyik legérdekesebb s állandó értékű darabja, a magyar nemesek címereinek pantheonja — góthai almanachja. Városunk lakosságának nagy része nemesi származásu, a minek hasznát folyton igazolják a főiskolák alapítványokat hirdető táblái; így bizonyára sokan fognak érdeklődni már csak azért is az új foglót iránt.

— **Titokzatos merénylet automobilban.** A Bois de Boulogne (Páris) egy elhagyott helyen a bokrok közt tegnap reggel estélyi ruhás nőt találtak elaléitan a járókelők. Bevitték a báliuhás hölgyet a legközelebbi rendőroromásra s ott magához térítették ájulásából. A félvilág egy nagyon ösmert nevű s fényes palotájáról híres szépsége az illető, a rendőrség titkolja a nevét. Elmonta, hogy tegnapelőtt este, mikor színházból haza akart térni, kocsija nem jött érte, tehát bérautót fogadott. A soffőr kétszer is megkérdezte a házszámot, aztán rázárta az ajtót. Egyszerre szédülést érzett, elkábult, másra nem emlékszik. A szép demimondaine drága ékszerrel eltűntek. A rendőrség nyomozza a rabló soffórt.

A subájába fulladt. Szentesi levelezőnk írja: Solya Rudolf béreslegény tragikus módon lelte a halálát a Dorozsmához tartozó Zsombó-dűvön levő szolgálati helyén. A minap éjfél-tájban kissé ptyókásan tért haza menyasszonyától és égő szivarral a szájában tért nyugalmra rendez fekvőhelyére az istállóban. Magára terítette a subáját és hamarosan elaludt. Másnap reggel, mikor a gazda felkelt és benézett az istállóba, rettenetes látvány tárult szeme elé. Az istálló tele volt türethetetlen füsttel és Solya ott feküdt elégett subájában élettelenül. A suba ugyanis meggyuladt a szivartól és olyan füstöt terjesztett, hogy nemcsak a mélyen alvó béres, hanem az istállóban levő négy ökör és két ló is megfulladt.

Versengés a teológiai fakultásért. Eperjesről jelentik: Az ágostai evangélikus teológiai főiskola tanári kara s a négy egyházközségi püspökei, az egyházkerületi felügyelők és az eperjesi jogakadémia tanácsa br. Prónay Dezső egyetemes főfelügyelő elnökelete által együttes tanácskozást tartottak, hogy Eperjes számára bizottságot küldtek ki, hogy tegye meg a kellő lépéseket a kormánytól.

Szerelmi dráma Gyöngyösön. A gyöngyösi Bruckner-szülőházban tegnap délután Petruska Mihály, a gyöngyösi huszárezred altisztje és Grünfeld Jenőné jobb halántékán lötték magukat. Az asszony azonnal meghalt, a férfit a helybeli kórházba szállították, ahol haldoklik. Az öngyilkosok hat levelet hagytak hátra s az egyik levélben az altiszt azt írja, hogy a főlebbvalói brutális bánásmódja miatt unta meg az életét. Az asszony, leányneven Mészai Mariska, 28 éves volt, özvegye egy budapesti kereskedőnek, aki tavaly nyáron halt meg tüdővészben a Rókusban. Legutóbb a Hársfa-utca 54. számú házban laktak. Az asszony a férje halála után erköcsstelen életet élt, s emiatt fői is mondották a lakását.

Szerencsétlenül járt gyógyszerész. Aradról jelentik: Az aradmegyei Hontó községben Apesku Virgil gyógyszerész laboratóriumában dolgozott és az általa forgalomba hozott «Optimus» nevű sóborszeszt készítette. Éppen a szeszt forralta tegnap este egy nagy vasedényben, mikor a tartály felrobbant s a forró folyadék arcát, fejét és kezét teljesen összeégette. Alkalmazottai a robbanásra rohantak hozzá s a szerencsétlenül járt gyógyszerészt a földön fetregve találták. Arca a felismerhetetlenségig el volt égetve. Az orvosok bekötözték sebeit. Állapota nagyon súlyos.

Örül a császár. A postdami pótválasztás előestéjén a konzervatív lapok azt a hírt közölték, hogy a császár fel van böszülve a szociáldemokraták térhódításán és elhatározta, hogy ha a várkerületet, mint ahogy Postdamot hívják, szintén szociáldemokrata képviselőjelelt kaparítja el, akkor elköltözik az egész udvarral valamely más vidékre és a testőrezredeket is elhelyezi Postdamból. Hogy mi igaz volt ebben, mi nem, azt nem lehet tudni, de jellemző, hogy a császár minden alkalmat felhasznál örömeinek nyilvánítására, amiért Postdam nem szociáldemokrata képviselőt választott. Tegnap a Nagy Frigyes emlékünnepe alkalmából rendezett udvari fogadtatáson a császár több kiváló államferfiúval a választások eredményéről beszélt és sugárzó arccal így szólt jó hangosan, hogy sokan hallották: Az én várkerületem mégis csak keresztülhajtotta a haladópártit!

Földrengés. Ungvárról táviratozzák, hogy a földrengés-jelző állomás mindkét ingája tegnap délután 5 óra 24 perctől 5 óra 39 percig tartó távoli földrengést jelzett. A legnagyobb kilengés keleti irányból 5 óra 32 p. 35 mp. 15 mm. volt.

Zártott urak, hölgyek. Aradon meghalt a ma nap Neumann Simon nagyvállalkozó és milliomos. Végrendeletében kétezer koronát hagyott a város szegényeire s ezt az összeget ma délelőtt osztották szét. A pénzosztásra vagy kilencszáz főből álló tömeg verődött össze a polgármesteri hivatal körül: nyomorékok, lélnék, öregem megtörtek és rongyokban didergők. A retentő tömegben volt néhány feltűnő alak is, az élet kalandos letörtjei, akik még nem is olyan régen elég jelentős társadalmi szerepet játszottak. Így a koldusok sorában mint «jelen volt» megjelent báró Fechtig Armand is, elzúllott, letört ur, aki az egyházpótlítikai harcok alkalmával még a főendiház padjairól szószokolt. A báró közeliében egy egykori híres színész nő huzódott meg, rongyokba és kendőkbe burkolva; ez a nő egyszer a lábát törte s amikor felépült, nem kapott rögtön szerződést és apránként elzúllott... A kilencszáz embernek persze nem igen tellett segítség a kétezer koronából. Vagy háromszázan kaptak kisebb-nagyobb segítséget, a többiek aztán zúgolódva vonultak el.

Bózáry Magda. Néhány hónap előtt Bózáry Magda és még néhány artista panaszt tett a fővárosi rendőrségen a Friedmann-Orfeum ellen. Felejtetésükben emondották, hogy az orfeum igazgatósága arra kényszerítette őket, hogy előadás után is ott maradjanak, sőt a szerződésükbe is belefoglalta, hogy előadás után nem szabad eltávoznok. Az említett artistanők ezért elfelhagyták a mulatót. A VI. kerületi kapitányságon ma tárgyalta ezt az ügyet dr. Kistelekt Imre rendőrfogalmazó. De ítélelhozatalra nem került a sor, mert a mulató képviselője az ítélelhozatal felfüggesztését kérte arra való hivatkozással, hogy deputációt menesztének a főkapitányhoz, miután a rendőrség részéről olyan precedens készül, mely az összes éjszakai mulatóhelyek tulajdonosainak érdekét is érinti.

A mi bálunk január huszonhetedikén lesz

A vihar.

Orosz eredetű történet ROBERT OSZKAR.

Folytatás

A köpenyes ember, mint előbb, a néptömeg közepett, levette kalapját, hátratette kezét és felhajította a gallérját; így állott a fehér és kékruhás matrózok csoportjában és hangosan hirdette:

— Az egész város a kezünkben van. Ha a palota ellen fordítjátok ágyuitokat, a katonák nem tudják, hogy hova legyenek. El kell hagyniok a várost vagy magukat megadniok.

Kontsajew gyermeki kíváncsisággal tekintett a matrózok arcába. Azt hitte, hogy ők, az igazi hősök, most valami egészen különlegest, csodálatosan szépet élnek át lelkükben. — De egynek sem tudott az arcába nézni. Egész közönséges katonai arcok voltak.

Egy ifju szöke matróz, aki a többiek mögött állott, feszülten figyelt és naivan és féltig gyerekesen törölte az orrát.

Kontsajew önkéntelen a part felé nézett Messze, a széles, kék vízfelületen túl, mélyen fehér, szellőcibálta, habos hullámok játszadoztak, ködbeveszően látszott a város és a zöld part. Hirtelen tudatára jött annak, hogy az emberek, akik mindig megközelíthetetlen biztonságban gondolták magukat, ebben a pillanatban a nagy távolság és az útegek ellenére is, melyek

a palota körül állottak, valójában teljesen ezeknek a szótlan, csendes matrózoknak a kezében van ak. Ez a gondolat felemelően hatott Kontsajewre és gyöngéd szeretetre ösztökölte a matrózokat a páncélos, sőt az ágyuk iránt is, amelyek előtt állt, de mintegy öntudatosan néztek szembe a partnak.

Hirtelen azt is érezte, hogy érteni kezd valamit, ami eddig titok volt előtte: Hogy a fiatal, fehér bluzos matróz nedves orra, a félelmetes páncélos és általában az emberi sors között valami szomorú, végzetes és megindító viszony áll fenn. De hogy ez milyen, azt Kontsajew sehogy e tudta elképzelni.

— Csak ide, barátom! kiáltott felje a köpenyes ember.

Kontsajew felocsudott. Végigmentek a fedélzeten, majd le a keskeny acélhágcsón és a kávézóba léptek. A köpenyes ember ijesztően sápadt volt és izgatott; a másik kettő azonban, a szerény külsejű tiszt és a nagy, derék, fiatal matróz — ugyanaz, aki a hajón a lázadást szított tavolt — egész nyugodtan, csendesen viselkedett. Kontsajew naiv örömmel nézett a matróz kedves szeméibe és ugyanazt a kifejezést göttük lakozó egyéni gondolatokat és azt, hogy lelte meg bennök, mint a tiszt szeméiben. A mö-ezek a szemek valami egészen különös tudatban fénylenek úgy.

Mind állva maradtak. A köpenyes ember idegesen forgatta a nyakát és ajkait vonogatta, mintha mondani akarna valamit és nem tudná kimondani.

— Ismétlem — kezdte — borzasztó hibét készültök elkövetni... Ha ti nem öltök le őket harcban, ők ölnék le titeket... Értsétek meg, hogy a humanitás itt egyáltalában nincs helyén! A harc egyszer harc... Nem mi juttattuk ideg az ügyet. Mi kimélni akartuk az emberéletet... Ezt gondoljátok meg! Mit jelent hát egy csomó kártékony és kegyetlen ember élete ahöz képest, hogy...

— Mit akar? — szakította félbe a szikár természetű tiszt szeméinek egyenlőten megvillanásával, — csak nem vehetjük el egyszerre száz ember életét... Mindenkinek joga van arra, hogy veszély esetén életét védje, de nincs joga másokra törni... Miben különböznenk akkor azoktól, akik ellen küzdünk?

— Igaza van — vélte nyíltan és határozottan a nagy matróz. — Ha a csapatok csak megkísérik is a támadást, kiirtjuk őket egy szálig, de még ha el is kellene pusztulnunk, ne vethesse senki a szemünkre, hogy hiábavalóan kegyetlenek volnunk.

— Ugy értet hát meg, — szólt a köpenyes ember hidegen és kimérten, — hogy elront mindent, mert az embereknek, akiről szó van, nincsenek érkeik, csak a félelmet ismerik és habozásuk minden percét gyávaaságnak magyarázzák. És aztán ennek megfelelően használják ki. Ha ők jönnek minékünk, azt jelenti, hogy érzik már a hatalmukat.

Hallgatott és félrenézett.

A tiszt arca halvány lett, de szeméiben ott maradt az egészen sajátságos, beszédes, féltő tekintete.

— Feleljen nekem — szólt — valóban azt hiszi-e, hogy egy pillanatra is gondolhatunk arra, hogy győzni fogunk? Nem, erre gondolni sem lehet. Mi egyszerűen a halálba megyünk. Ebben van a mi minden erőnk. Mit akarunk az ágyuinkkal, mit akarunk a város porrá bombázásával? — A kormány egyszerűen mindenáldalról ide vonataj a csapatait és mi víz és élelem nélkül pusztulunk el. Így azonban önként halunk meg és az élet fog azután bizonyosságot adni arról, hogy szükséges volt e a halálunk.

Bóditó és féktelen lelkesedés rázta meg Kontsajew lelkét.

— Csak a halál menthet meg bennünket a haláltól! — gondolta mikor az utolsó szavakat hallotta ennek az embernek ajkairól, aki feláldozta magát másokért.

Folytatjuk.

Főosztályunkra
VOITH GYÖRGY.

1912. január 26.

D E B R E C S E N

7

**Hivatalnak,
Irodának alkalmas**

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

**1912. május hó 1-től
kiadó****Darabos-u. 7****Schaumburg-Lippe Herceg****Beremendi****portlancement és mészművei**

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.Művek: **BEREMEND.**

Kitünő minőségű és páratlanul szép színtű

portlandcement**és fehérmészgyártása,**valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.**Pontos és gyors kiszolgálás!****Grimm Pensio****Budapest, V. Vigadó-utca 2.**Előkelő, csendes, központi fekvés, szabad
kilátással a Dunára és a budai hegyekre;
az „ngol Királyné” és „Hungária” szállók
közeliében. A földalatti és városi villamos
megállóhelye tőszomszédságában.Modern külföldi pensiók mintájára
külön e célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvillagítás; fürdők; folytonos lifszolgálat.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő terem, olvasószoba.
Elismert elsőrendű konyha.**Interurban telefon 176-63.**

**Lefőztük Páris, Londont és Berlint
Szabadalmazt hajtűnkkel**

A frizurát erősen tartja és so-
hasem esik ki. Kapható min-
den jobb üzletben. Valamennyi
kulturállamban szabadalmazva

Polczer és Társa
hajtű és hajdizsmű-áruháza
Budapest, I. ker., Lenke-ut 66. sz.

Lovak

Élőn alkotó utakon is megtartják
munkaképességüket a Leonhardt
védjeggyel ellátott
eredeti-M-sarkok
által.
Az eredeti-M-sarkok minden tekintetben
régóta beváltak és hazánkban a
legelőbbek.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,

II-SZOR
kevesebb
a munka,

III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN” a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nál permetezhet vele! Semmi
üledéke nincs! Számtalan el-
ismerő nyilatkozat! Kéjen in-
gyen és bérmentve leírást a
FORHIN-gyártó BUDAPEST
VI. Váci-út 93.

Csak a Vulkán szén-vasaló jó!

A feneke nyilik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull.
Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen nagyszerű lég-
vonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan
egyformán tüzes. Községes faszénnel fűthető, még sincs
széngáz! **Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát** csodásan
tisztá és gyors vasalás! A ruhák kitégetése vagy kezek meg-
égetése kizárva. **Világszabadalom!**

Ára szabadalmazott kézvédővel együtt: csiszolva **6.50 K**, nikkelezve
7.50 K, elpusztíthatatlanul zománcozva **8.50 K**. Kapható minden
vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-
tulajdonos:

Arak és Fehér**Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.**Aranyéremmel kitün-
tetve udapest 1911.**Telefon: 86-87.****Telefon: 86-71.****Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma
csúsz, köszvény, isiász,
kolera és más ragályos fertőzés,****Mert van „BOROLIN”**

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle
BOROLINN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappanak darabonként
30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő cégeknek: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,**
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszeré-
szeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA,**
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, **Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS**
gyógyszertárban. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Ő csász. és Apost. ktr. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben**A főnyeremény 200.000 korona**

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezkeskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1911. február 15 é fog megtartatni.**Egy sorsjegynek ára 4 korona**Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lantsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-,
távirda- és vívuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy
vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.**A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).**

Apró hirdetések.

Tíz szolg 50 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Az «Atlasz» Biztosító Intézet Budapest, Rákóczi-ut 61., keres magas jutalék és magas átlány mellett Debreczen város és kerületére óvadék-képes, agilis képviselőt.

Levélbélyeggyűjtésre alkalmas 1860—1873 évi kereskedelmi magán és ügyvédi levelezést, aktákat igen jó maklatura áron veszek. Közvetítők honorálatnak. Jelige „1873 január” Tencer hirdetői iroda Budapest Szervitár-ter 8. cimen

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-VART KERESSEK. KURUCZ BÉLA ÉÖTVÖS-UTCZA 51. SZ.

Nemi bajoknál, hügyesfolyás, tripper-kankónál eskies az ILLÉS-féle Santal-capsulák ezelőt LARICIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja

ILLÉS ANTAL gyógyszerháza Szabadka

Elsőrendű minőségű ásványvíz vállalat

Debreczen város területére

képviselőt keres.

Javadalom megállapodás szerint.

Ajánlatok Általános hirdető iroda Debreczen Szent Anna-utca 39. sz. címre küldendők.

Tokaji gyógyasszu

kiváló gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.

frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kiváló tulajdonságánál fogva a Kárpá-
toktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek

Gyártja:

!! a Palace Pezsgógyár BUDAFOK!
DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES

czégnél Csapó-utca 26.

Meghívó.

Debreczeni Bank Részvénytársaság

1912. február 4-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja

II. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgyszorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
2. Zárószámok előterjesztése.
3. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.

4. Három kisorsolás és egy lemondás folytán megüresedett igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tagsági hely választás utján való betöltése.
5. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1912. január 11.

Az igazgatóság,

Vagyon.

Készpénz		86194	95
Váltó	2137876.74		
„ hitelegyletben	108899.12	2246775	86
Folyózámlai adósok		636531	10
Óvadékkölcson		194991	68
Értékpapír:			
4%-os kor. jár.	149900.— K n. é.	134910	—
5%-os záloglevél	30000.— „	30500.—	—
sorsjegyek	2000.— „	2500.—	—
kötvények	400.— „	507.—	—
részvények	114360.— „	90960.—	—
Kötvénykölcson		19882	—
Biztosítéki letét		41800	—
Előre fizetett kamatok		5614	63
Felszerelési leírás	18444.43		
	3444.43	15000	—
		3507167	22

Mérleg-számla.

Részvénytőke		500000	—
Tartalékalap		30000	—
ez évi dotációval	70000	—	—
Hitelegyleti biztosíték	10658.80		
Hitelegyleti tartalék	1085.90	11744	70
Adólatarték		5000	—
Folyózámlai betét	132230.40		
Takarékbetét	1330384.39		
Óvadékbetét	79991.68	1542606	47
Óvadékletét		115000	—
Visszáltó		1098815	21
Hitelezők		71000	—
Hitelegyleti jutalék		1189	82
Előre bevett kamatok		27841	10
Átmeneti tételek		1600	—
Nyereség		102369	92
		3507167	22

Teher.

Veszteség,

Visszszámítási kamat		71957	43
Betét kamat		42764	87
Betét kamat adó		4276	48
Igazg és felügy biz fizetése		7000	—
Tiszti fizetés		15738	32
Tiszti lakbér		5200	—
Házbér		3000	—
Adó		8973	70
Üzleti költség		5434	48
Leírások: váltóból	8800.31		
„ értékpapírból	2603.30		
„ felszerelésből	3444.43	14848	04
Nyereség		102369	92
		281563	24

Veszteség- és Nyereség-számla.

Áthozott nyereség, adómen es		3000	—
Értékpapír kamat		8921	66
Kamatok és jutalékok		238522	08
Áruüzlet		5508	47
Közvetítési jutalék		25611	03
		281563	24

Nyereség.

Maklár Endre s. k. pénztáros.

Szavay Gyula s. k. elnök.

Kelen Jenő s. k. igazgató.

Tolcsay Henrik s. k. főkönyvelő.

Balogh Kálmán s. k. ig. tag.

Halmágyi József s. k. ig. tag.

Nagy Jakab s. k. alelnök.

Klein Ignác s. k. ig. tag.

Meisels Vilmos s. k. ig. tag.

Nagy Albert s. k. ig. tag.

dr. Nyiri Ernő s. k. ig. tag.

Pavlovits Károly s. k. ig. tag.

Leszkay Ferenc s. k. f. biz. tag.

Grünberger Ignác s. k. f. biz. tag.

dr. Hódy Béla s. k. f. biz. jegyző.

Szutor Ferenc s. k. f. biz. tag.

Groszman Ignác s. k. f. biz. tag.

dr. Szász Adolf s. k. f. biz. tag.

Szutor Ferenc s. k. f. biz. tag.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.